

1 Postoji li u državi članici zakonski uređen bračnoimovinski režim? Što je njime predviđeno?

Postoji.

U skladu s češkim pravom sve što pripada bračnim drugovima, ima imovinsku vrijednost i nije isključeno iz pravnog režima smatra se bračnom stečevinom. Bračna stečevina podliježe zakonskom režimu, posebnom dogovorenom režimu ili režimu utvrđenom sudskom odlukom.

Kad je riječ o zakonskom režimu, sve što je jedan od bračnih drugova stekao ili sve što su oba bračna druga zajednički stekli tijekom braka smatra se zajedničkom imovinom, osim sljedećeg:

- imovine koja služi za osobne potrebe jednog od bračnih drugova
- imovine stečene darovanjem, nasljeđivanjem ili ostavinom samo jednom od bračnih drugova, osim ako su darovatelj ili oporučitelj izrazili drukčiju želju
- imovine koju je jedan od bračnih drugova dobio kao naknadu nematerijalne štete na temelju povrede njegovih temeljnih prava
- imovine koju je jedan od bračnih drugova stekao pravnim postupkom koji se odnosi na njegovo isključivo vlasništvo
- imovine koju je jedan od bračnih drugova stekao kao naknadu za štetu na imovini u njegovu isključivom vlasništvu ili za uništenje ili gubitak takve imovine.

U skladu sa zakonskim režimom sva dobit od imovine koja pripada samo jednom bračnom drugu smatra se zajedničkom imovinom.

U skladu sa zakonskim režimom svi dugovi nastali tijekom trajanja braka zajednička su imovina, osim ako se odnose na imovinu koja pripada isključivo jednom bračnom drugu te samo u odnosu na dio koji premašuje vrijednost dobiti od te imovine, ili osim ako se jedan bračni dug zadužio bez suglasnosti drugog bračnog druga. To se ne odnosi na rutinske nabave ili nabavu osnovnih potrepština za obitelj.

2 Na koji način bračni drugovi mogu urediti svoj bračnoimovinski režim? Koji su formalni zahtjevi u tom slučaju?

Zaručeni ili bračni parovi mogu dogovoriti imovinski režim koji je drukčiji od zakonskog režima. Takav sporazum može uključivati odvojeni vlasnički režim ili režim kojim se ograničava uspostavljanje zajedničke imovine na razdoblje prije prestanka braka, ili se njime može proširiti ili ograničiti opseg zajedničke imovine definiran u zakonskom režimu. Sporazum može sadržavati bilo kakve dogovore o bilo kojoj stavci imovine, osim ako je to zakonom zabranjeno. Konkretno, sporazum može obuhvaćati područje primjene, sadržaj, režim, razdoblje u kojem se primjenjuje zakonski režim odnosno drugi režim zajedničke imovine, pojedinačne stavke imovine ili skupine stavki imovine. Sporazumom se buduća zajednička imovina može klasificirati drukčije nego u zakonskom režimu. Sporazumom se može predvidjeti i imovinski režim u slučaju prestanka braka.

Sporazum o režimu bračne stečevine mora se sklopiti u obliku službenog zapisa (tj. mora biti ovjeren kod javnog bilježnika).

Ako zaručeni par sklopi sporazum o režimu bračne stečevine, on stupa na snagu na dan sklapanja braka.

3 Postoje li ograničenja slobode uređenja bračnoimovinskog režima?

Sporazum može sadržavati bilo kakve dogovore o bilo kojoj stavci imovine, osim ako je to zakonom zabranjeno.

U sporazumu nije moguće isključiti ili izmijeniti odredbe o uobičajenom opremanju kućanstva, osim ako jedan bračni drug napusti kućanstvo i odbija se vratiti. Sporazumom se ne smije onemogućiti bračnom drugu da skrbi za svoju obitelj. Sporazum po svojem sadržaju ili svrsi ne smije utjecati na prava treće strane, osim ako je ta strana pristala na to u sporazumu. Sporazum sklopljen bez pristanka treće strane ne proizvodi pravne učinke u odnosu na tu stranu.

4 Koji su pravni učinci razvoda, rastave ili poništaja braka na bračnu stečevinu?

Bračna stečevina prestaje to biti po prestanku braka. Do prestanka braka dolazi uslijed smrti bračnog druga, uslijed proglašenja smrti bračnog druga ili uslijed razvoda. Po razvrgnuću bračne stečevine potrebno je podijeliti preostalu imovinu.

U slučaju poništaja braka smatra se da režim bračne stečevine nije ni sklopljen. Nakon poništaja s imovinskim pravima i obvezama para postupa se jednako kao s imovinskim pravima i obvezama nakon razvoda.

5 Koje su posljedice smrti jednog od bračnih drugova na bračnoimovinski režim?

Bračna se stečevina razvrgava i nakon toga dijeli. Nadživjeli bračni drug zakonski je nasljednik prve i druge kategorije preminulog bračnog druga.

6 Koje je tijelo nadležno za odlučivanje u predmetu koji se odnosi na bračnoimovinski režim?

Sud.

7 Koji su učinci bračnoimovinskog režima na pravne odnose između bračnog druga i treće osobe?

Sve što su bračni drugovi stekli prije sklapanja braka (među ostalim) ne smatra se bračnom stečevinom u skladu sa zakonskim režimom. U skladu sa zakonskim režimom svi dugovi nastali tijekom trajanja braka zajednička su imovina, osim ako se odnose na imovinu koja pripada isključivo jednom bračnom drugu te samo u odnosu na dio koji premašuje vrijednost dobiti od te imovine, ili osim ako se jedan bračni dug zadužio bez suglasnosti drugog bračnog druga. To se ne odnosi na rutinske nabave ili nabavu osnovnih potrepština za obitelj.

Kad je riječ o stvarima koje se odnose na zajedničku imovinu ili njezine dijelove koji se ne smatraju uobičajenima, bračni drugovi moraju zajedno djelovati u pravnim postupcima, osim ako jedan bračni drug postupa uz pristanak drugog bračnog druga. Ako bračni drug odbije dati pristanak bez valjanog razloga i protivno interesu bračnog para, obitelji ili obiteljskog kućanstva, ili ne može izraziti svoju volju, drugi bračni drug može zatražiti od suda da pristanak da umjesto njega.

Ako bračni drug djeluje u pravnim postupcima bez pristanka drugog bračnog druga, a takav je pristanak potreban, drugi bračni drug može taj postupak proglasiti nevažećim. Ako jedan od bračnih drugova dio zajedničke imovine namjerava upotrebljavati u komercijalne svrhe, pri čemu imovinska vrijednost tog dijela imovine premašuje iznos razmjern materijalnim okolnostima bračnih drugova, pristanak drugog bračnog druga potreban je kad se ta imovina prvi put upotrebljava na taj način. Ako je drugi bračni drug isključen iz tog postupka, može ga proglasiti nevažećim. Ako se dio zajedničke imovine upotrebljava za stjecanje udjela u trgovačkom društvu ili zadrugi, ili ako stjecanje takvog udjela dovodi do pružanja jamstva za dugovanja društva ili zadruge u mjeri koja premašuje iznos razmjern materijalnim okolnostima bračnog para, potreban je pristanak drugog bračnog druga. Ako je drugi bračni drug isključen iz tog postupka, može ga proglasiti nevažećim.

Ako su bračni drugovi dogovorili imovinski režim, sporazum o tome po svojem sadržaju ili svrsi ne smije povrijediti prava treće strane, osim ako je ta strana pristala na to u sporazumu. Sporazum sklopljen bez pristanka treće strane ne proizvodi pravne učinke u odnosu na tu stranu.

8 Kratak opis postupka podjele bračne stečevine u državi članici, uključujući raspodjelu, distribuciju i likvidaciju.

Ako se zajednička imovina razvrgne ili likvidira ili ako se smanji njezin opseg, prethodne se zajedničke obveze i prava dijele između bračnih drugova. Ako se smanjena, razvrgnuta ili likvidirana imovina ne podijeli, na nju se na odgovarajući način primjenjuju pravila o zajedničkoj imovini.

Dioba imovine ne smije utjecati na prava bilo koje treće strane. Ako je dioba utjecala na prava bilo koje treće strane, ta strana može zahtijevati da sud utvrdi da dioba ne proizvodi učinke u odnosu na nju. Dugovi se dijele isključivo između bračnih drugova.

Prednost se daje sporazumnoj diobi zajedničke imovine između bračnih drugova, ako je to moguće (na primjer u slučaju razvoda ili smanjenja zajedničke imovine). Sporazum o diobi uvijek stupa na snagu na dan kada je zajednička imovina smanjena, razvrgnuta ili likvidirana, neovisno o tome je li sporazum sklopljen prije ili nakon smanjenja, razvrgnuća ili likvidacije zajedničke imovine.

Sporazum o diobi mora biti u pisanom obliku ako je sklopljen tijekom trajanja braka ili ako bilo koja stavka koja je predmet diobe zahtijeva ugovor o prijenosu vlasništva u pisanom obliku (npr. nekretnine). Ako sporazum o diobi ne mora biti u pisanom obliku i ako ga jedan od bračnih drugova sastavi, drugi bračni drug mora mu dostaviti potvrdu o diobi.

Ako bračni drugovi ne uspiju postići dogovor oko izvršavanja diobe, bilo koji od njih može podnijeti zahtjev za rješavanje spora sudskim putem. Sud je obavezan donijeti odluku o diobi u skladu sa situacijom koja je vladala u trenutku smanjenja, razvrgnuća ili likvidacije bračne stečevine.

Sljedeća se pravila primjenjuju pri diobi:

- (a) udjeli obaju bračnih drugova u imovini koja se dijeli moraju biti jednaki
- (b) bračni drugovi moraju nadoknaditi sva sredstva iz zajedničke imovine koja su potrošena na imovinu u njihovu isključivom vlasništvu
- (c) bračni drugovi imaju pravo zahtijevati naknadu za sva sredstva iz imovine u njihovu isključivom vlasništvu koja su potrošena na zajedničku imovinu
- (d) nužno je voditi računa o potrebama uzdržavane djece
- (e) nužno je voditi računa o tome kako je svaki bračni drug skrbio za obitelj, a posebno kako je skrbio za djecu i obiteljsko kućanstvo
- (f) nužno je voditi računa o tome kako je svaki bračni drug pridonio stjecanju i održavanju zajedničke imovine.

Ako u roku od tri godine od smanjenja, razvrgnuća ili likvidacije zajedničke imovine nije došlo do diobe sredstava koja su bila dio te imovine, ili ako nije postignut sporazum o diobi ili nije podnesen zahtjev sudu da donese odluku o diobi, smatra se da su bračni drugovi ili bivši bračni drugovi riješili diobu na sljedeći način:

- (a) materijalna pokretna imovina vlasništvo je bračnog druga koji je upotrebljava, kao isključivi vlasnik, za ispunjavanje svojih potreba ili potreba svoje obitelji ili obiteljskog kućanstva
- (b) ostala materijalna pokretna i nepokretna imovina zajedničko je vlasništvo obaju bračnih drugova te svaki od njih ima jednak udio u njoj
- (c) ostala imovinska prava, obveze i dugove dijele oba bračna druga i to u jednakom udjelu.

9 Koji je postupak registracije nepokretne imovine i koji su dokumenti ili informacije potrebni?

Pravni postupak za uspostavljanje ili prijenos stvarnog prava na nepokretnoj imovini ili postupak za izmjenu ili oduzimanje takvih prava mora biti u pisanom obliku. Ako prijenos uključuje vlasništvo nad nepokretnom imovinom koja je upisana u javni registar, promjena vlasništva stupa na snagu upisom u taj registar.

Posljednji put ažurirano: 14/12/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.